

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om vissa försäkringsföreningar som har undantag;

FFFS 2020:13

Utkom från trycket
den 19 oktober 2020

beslutade den 13 oktober 2020.

Finansinspektionen föreskriver följande med stöd av 7 kap. 2 § 7–11, 15, 21, 60, 62 och 63 försäkringsrörelseförordningen (2011:257), samt lämnar allmänna råd.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller för sådana försäkringsföreningar som enligt 1 kap. 19 d § försäkringsrörelselagen (2010:2043) har beviljats undantag från 4 kap. 2 och 4 §§, 5–10 kap., 16 kap och 19 kap. samma lag.

2 § Bestämmelserna i 3 kap. 2–4 och 6 §§, 7 kap. 5 § första stycket, 7 kap. 8 § andra stycket och 8 kap. 1 § första stycket gäller inte för en sådan mindre försäkringsförening som avses i 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Genomsnittligt beräknade försäkringsförmåner

3 § Genomsnittligt beräknade försäkringsförmåner enligt 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska fastställas på det sätt som anges i andra och tredje styckena.

Om en förmån avser försäkring där återbäring beräknas enligt retrospektivreserv- eller pensionstilläggsmetoden, ska de genomsnittligt beräknade förmånerna vid varje kalenderårs slut fastställas genom att föreningens försäkringstekniska avsättningar och fördelade återbäringsmedel relateras till antalet försäkringstagare och andra ersättningsberättigade.

Om en förmån avser övrig ekonomisk hjälp vid sjukdom, olycksfall eller dödsfall – eller annan ekonomisk förmån – ska de genomsnittligt beräknade förmånerna fastställas på följande sätt: Det genomsnittligt utbetalda ersättningsbeloppet under de senaste fem åren relateras till medelantalet försäkringstagare och andra ersättningsberättigade under samma period.

Definitioner

4 § Termer och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i försäkringsrörelselagen (2010:2043), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:9) om försäkringsföretag som har beviljats undantag beroende på storlek och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:27) om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har undantag.

Därutöver gäller följande definitioner:

1. *Premier*: medlemsavgifter som en försäkringsförening tar ut.
2. *Interna regler*: policy- och styrdokument, riktlinjer, instruktioner eller andra skriftliga dokument som utfärdaren (styrelse, verkställande direktör eller någon annan befattningshavare) använder för att styra verksamheten.

2 kap. Tillstånd

1 § Bestämmelser om när en försäkringsförening anses vara en mindre förening finns i 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043).

En försäkringsförening ska, när föreningen ansöker om tillstånd att bedriva försäkringsrörelse eller om Finansinspektionen begär det, lämna myndigheten uppgifter så att genomsnittligt beräknade försäkringsförmåner per försäkringstagare eller annan ersättningsberättigad kan fastställas enligt 1 kap. 19 d § andra stycket och 19 e § första stycket 2 försäkringsrörelselagen.

Verksamhetsplan

2 § En sådan verksamhetsplan som avses i 2 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska innehålla skattningar av det schablonmässiga kapitalkravet enligt 6 kap. 3 §. Verksamhetsplanen ska också innehålla uppgifter om

1. den typ av risker eller åtaganden som försäkringsföreningens verksamhet ska omfatta, med fördelning på försäkringsklasser,
2. hur föreningen styrs i enlighet med 1 kap. 19 e § första stycket 4 försäkringsrörelselagen,
3. grundprinciper för avgiven återförsäkring,
4. försäkringstekniska avsättningar enligt 4 kap. 1 och 2 §§, och
5. de tillgångar som är avsedda att täcka det schablonmässiga kapitalkravet.

Fördelning av risker på försäkringsklasser

Skadeförsäkringsklasser

3 § En försäkringsförening ska, när det gäller tillstånd för direkt skadeförsäkringsrörelse, koppla de risker som anges i 2 kap. 10 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse till de skadeförsäkringsklasser som anges i 2 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Om ett tillstånd omfattar två eller flera skadeförsäkringsklasser ska en sådan grupp av klasser betecknas på det sätt som anges i 2 kap. 11 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse.

Livförsäkringsklasser

4 § En försäkringsförening ska, när det gäller tillstånd för direkt livförsäkringsrörelse, koppla de risker som anges i 2 kap. 12 § Finansinspektionens föreskrifter

och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse till de livförsäkringsklasser som anges i 2 kap. 12 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

3 kap. Information

Information innan en försäkring meddelas

1 § En försäkringsförening ska informera om de uppgifter som anges i 2–8 §§.

Allmänna råd

Informationen bör tillhandahållas kostnadsfritt och i varaktig form. Om informationen finns tillgänglig i elektronisk form, bör försäkringstagare på begäran kunna få den i pappersform.

2 § En försäkringsförening ska informera de som erbjuds att teckna en försäkring om

1. föreningens gällande stadgar,
2. årlig premie och avgiftsuttag för försäkringen,
3. vad försäkringen omfattar,
4. uppgifter om försäkringsbelopp,
5. rätt till återbäring eller värdesäkring,
6. övriga försäkringsvillkor, samt
7. kontaktuppgifter till föreningen.

I informationen ska försäkringsföreningen särskilt framhålla viktiga begränsningar i försäkringen.

3 § En försäkringsförening ska, för de förmånsslag som gäller för föreningen och som anges nedan, även informera de som erbjuds att teckna en försäkring om

- vilka villkor som gäller för de som kan få försäkringsbelopp vid *dödsfallsskydd* samt om eventuella avgifter som kan komma att tas ut från försäkringen, och
- hur lång tid som *ålderspension* kan betalas ut eller planeras att betalas ut.

Om *efterlevandepension* finns ska försäkringsföreningen informera om hur skyddet i så fall är utformat, och om eventuella avgifter som kan komma att tas ut från försäkringen.

Information under försäkringstid men före utbetalningstid

4 § En försäkringsförening ska informera försäkringstagare och andra ersättningsberättigade om ändringar som görs i försäkringen.

5 § En försäkringsförening som har förmåner med periodiskt beräknad återbäring ska årligen informera försäkringstagare och andra ersättningsberättigade om

1. aktuellt försäkringskapital,
2. aktuell återbäring och huruvida återbäringen kan återtas,
3. huruvida återköp av försäkringen kan ske och i så fall till vilket värde, samt
4. aktuellt dödsfallsskydd vid premiebetalning som har upphört.

Första stycket 1 gäller inte för en försäkringsförening som tillämpar en metod för höjning av pensionsbelopp som inte är direkt kopplat till föreningens avkastning.

Information om överföring av försäkringsvärde

6 § En försäkringsförening vars försäkringsavtal omfattas av rätt till överföring av försäkringens värde enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska, om en försäkringstagare eller en annan ersättningsberättigad begär det, lämna relevant information om vad försäkringstagaren eller den annars ersättningsberättigade bör känna till inför en överföring.

Information under utbetalningstid

7 § En försäkringsförening ska inför första utbetalningstillfället och därefter årligen informera försäkringstagare och andra ersättningsberättigade om aktuell förmån som ska betalas ut samt under hur lång tid sådan utbetalning är planerad. Vid temporär utbetalning ska föreningen även informera försäkringstagare och andra ersättningsberättigade när ett år kvarstår av utbetalningstiden.

Föreningen ska, vid ändringar i villkoren, informera försäkringstagare och andra ersättningsberättigade om hur ändringarna påverkar eventuellt kommande utbetalningar av en förmån i form av värdesäkring eller tilläggsbelopp på grund av återbäring.

Uppgifter i stadgarna

8 § Om en försäkringsförenings stadgar innehåller de uppgifter som anges i 3–7 §§, är det tillräckligt att föreningen lämnar stadgarna till den som erbjuds att teckna en försäkring, försäkringstagare och andra ersättningsberättigade.

Om en försäkringsförenings stadgar ändras ska försäkringstagare och andra ersättningsberättigade informeras om ändringarnas innehåll.

4 kap. Försäkringstekniska avsättningar

1 § En försäkringsförening ska göra försäkringstekniska avsättningar för sina åtaganden med anledning av ingångna försäkringsavtal.

2 § De försäkringstekniska avsättningarna ska omfatta

1. ej intjänade premier och kvardröjande risker,
2. livförsäkringsavsättning,
3. oreglerade skador, samt

4. återbäring och rabatter.

3 § För en försäkringsförening som har undantag enligt 1 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag finns bestämmelser om beräkning av försäkringstekniska avsättningar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:27) om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har undantag. För en förening som inte har ett sådant undantag finns bestämmelser om beräkning av försäkringstekniska avsättningar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag.

Allmänna råd

När en försäkringsförening diskonterar de försäkringstekniska avsättningarna bör föreningen använda den diskonteringsräntekurva som Finansinspektionen publicerar på myndighetens webbplats, eller den diskonteringsräntesats som följer av Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:24) om försäkringstekniska grunder.

5 kap. Investeringar

1 § En försäkringsförening ska ha tillgångar som uppgår till minst ett belopp som svarar mot de försäkringstekniska avsättningar som föreningen har gjort för egen räkning med tillägg av ett belopp som motsvarar det schablonmässiga kapitalkravet enligt 6 kap.

Med försäkringstekniska avsättningar för egen räkning avses de försäkringstekniska avsättningarna, som anges i 4 kap., med avdrag för avgiven återförsäkring.

Allmänna råd

En försäkringsförening bör ha en förteckning över de tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna och det schablonmässiga kapitalkravet. Förteckningen bör på begäran kunna lämnas till Finansinspektionen.

Lokalisering av tillgångar

2 § En försäkringsförenings tillgångar ska förvaras så att de är åtkomliga för föreningen.

Hantering av valutakursrisk

3 § En försäkringsförenings tillgångar ska investeras så att risken för valutakursförluster begränsas.

Riskspridning

4 § En försäkringsförening ska investera i finansiella instrument och andra tillgångar på ett sådant sätt att lämplig riskspridning uppnås. Föreningen ska när den gör investeringar beakta föreningens åtaganden och förändringar i tillgångarnas framtida värde och avkastning. Föreningen ska investera samtliga tillgångar så att föreningens betalningsberedskap är tillfredsställande och den förväntade avkastningen tillräcklig.

Begränsningsregler för tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna och det schablonmässiga kapitalkravet

5 § En försäkringsförenings riskspridning enligt 4 § ska göras med beaktande av de begränsningsregler, för tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna och det schablonmässiga kapitalkravet, som anges i 6–17 §§.

Tillåtna tillgångar

6 § De tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna och det schablonmässiga kapitalkravet får, med de begränsningar som anges i 7, 8 och 10–17 §§, bestå av investeringar i följande tillgångar:

1. obligationer eller andra skuldförbindelser som svenska staten, en svensk kommun eller jämförbar samfällighet svarar för,
2. obligationer eller andra skuldförbindelser som Europeiska unionen, utländska stater eller utländska centralbanker svarar för,
3. obligationer eller andra skuldförbindelser som en utländsk kommun eller jämförbar utländsk samfällighet med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd svarar för,
4. obligationer eller andra skuldförbindelser som internationella organisationer svarar för,
5. fordringar på premier eller andra fordringar på försäkringstagare som har samband med försäkringsavtal, om ett sådant rättssubjekt som anges i 1–4 svarar för fordran,
6. fordringar på premier för skadeförsäkring som ännu inte ska betalas för senare perioder än pågående när flera premieperioder har avtalats och då avsikten är att åtagandet ska sägas upp om betalningen är sen,
7. skuldförbindelser med säkerhet i föreningens livförsäkringsbrev, inom återköpsvärdet,
8. medel på konto i bank, kreditmarknadsföretag eller utländskt kreditinstitut,
9. obligationer och andra skuldförbindelser som en bank, ett kreditmarknadsföretag, Svenska skeppshypotekskassan eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden svarar för,
10. obligationer och andra skuldförbindelser som ett utländskt kreditinstitut svarar för,
11. obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för,
12. aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, med undantag för bolag som avses i 13,
13. aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, under förutsättning att bolaget har till uppgift att äga sådana tillgångar som anges i 14,

14. fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar i sådan egendom,
15. skuldförbindelser som fysiska personer och andra rättssubjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för – och för vilka panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet – under förutsättning att panträtten ligger inom 25 procent av fastighetens eller tomträttens värde,
16. skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 9–11 svarar för, och för vilka annan betryggande säkerhet än panträtt i fastighet eller tomträtt har lämnats som säkerhet,
17. kassa,
18. andelar i värdepappersfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder samt i specialfonder som avses i 1 kap. 11 § 23 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
19. beslutad överskjutande skatt,
20. återförsäkringsgivares fordran hos den avgivande försäkringsföreningen (återförsäkringstagaren), som grundas på att återförsäkringstagaren har hållit kvar tillgångar som motsvarar en avgiven återförsäkring.

Allmänna råd

Vid tillämpning av 6 § 4 bör försäkringsföreningen samråda med Finansinspektionen innan den investerar i skuldförbindelser som har utfärdats av andra internationella organisationer än Världsbanken, Internationella valutafonden, Europeiska investeringsbanken eller Europeiska unionen.

Investering av aktier och andelar i dotterföretag

7 § En försäkringsförening får investera i aktier och andelar i dotterföretag, om dotterföretaget har till uppgift att direkt eller indirekt äga tillgångar som anges i 6 § 14 och de byggnader som hör till dessa fastigheter och tomträtter är brandförsäkrade. Detsamma gäller byggnader som hör till fastigheter och tomträtter som utgör säkerhet för skuldförbindelser enligt 6 § 15.

8 § En försäkringsförening får investera i aktier och andra värdepapper, som kan jämföras med aktier som har getts ut av ett privat aktiebolag, som tillgångar, endast om företaget är ett dotterföretag som anges i 7 §.

Tillåtelse att investera andra tillgångar

9 § En försäkringsförening får, efter medgivande från Finansinspektionen, tillfälligt investera i andra tillgångar än sådana som anges i 6 §, om det finns särskilda skäl.

Begränsade investeringar i tillgångar

Begränsad användning av överlåtbara värdepapper

10 § En försäkringsförening får investera i överlåtbara värdepapper endast om de är kortfristigt realiserbara eller upptagna till handel på en reglerad marknad, eller en motsvarande marknad utanför EES.

Första stycket gäller inte sådana aktier och andelar som avses i 7 §.

Begränsad investering i tillgångar som belastas av säkerhetsrätt

11 § En försäkringsförening får investera i tillgångar endast till den del de inte belastas av panträtt eller annan säkerhetsrätt.

Särskilda begränsningar för investeringar i vissa tillgångar

Derivatinstrument

12 § En försäkringsförening får investera i derivatinstrument för att sänka risken eller för att i övrigt effektivisera förvaltningen av föreningens tillgångar och skulder.

Onoterade tillgångar

13 § En försäkringsförening får investera i finansiella instrument och andra tillgångar som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad. Sådana investeringar ska hållas på aktsamma nivåer.

Allmänna råd

En sådan mindre försäkringsförening som avses i 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) bör inte investera i derivatinstrument eller onoterade tillgångar.

Generella begränsningar för enhandsengagemang

14 § En försäkringsförenings tillgångar ska vara differentierade på ett sådant sätt att värdet av en enskild placering motsvarar högst följande andelar av de samlade tillgångarna:

1. 5 procent om placeringen består av en fastighet, tomträtt eller byggnad, eller av en grupp av sådan egendom som är belägen på ett sådant sätt att den ur risksynpunkt utgör en investering. Motsvarande ska gälla för andelar i sådan egendom.
2. 5 procent om placeringen består av obligationer, skuldförbindelser, aktier eller andra värdepapper som kan jämföras med aktier från samma emittent eller låntagare, om inte något annat följer av 3 eller 4.
3. 10 procent om placeringen består av obligationer, skuldförbindelser, aktier eller andra värdepapper som kan jämföras med aktier från samma emittent eller låntagare, och emittenten eller låntagaren är ett sådant rättssubjekt som anges i 6 § 9 eller 10.

4. 25 procent om placeringen består av skuldförbindelser från samma emittent, utgivna enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer eller motsvarande utländska skuldförbindelser.

15 § Begränsningarna i 14 § 2 och 3 gäller inte sådana tillgångar som anges i 6 § 1–5.

16 § Det sammanlagda innehavet av placeringar enligt 14 § 2–4 som kommer från samma emittent eller låntagare får utgöra högst 25 procent av tillgångarna.

Det sammanlagda innehavet av sådana placeringar som avses i 14 § 3 får utgöra högst 40 procent av tillgångarna. Andelen aktier eller andra värdepapper som kan jämföras med aktier från samma emittent får dock inte överstiga 5 procent av tillgångarna.

17 § En försäkringsförening ska, när den tillämpar 14 och 16 §§, behandla de tillgångar som tillhör ett dotterföretag enligt 7 §, som om tillgångarna hade ägts direkt av försäkringsföreningen.

Föreningen ska även, när den tillämpar 14 och 16 §§, jämföra förlagsbevis och förlagsandelsbevis med sådana tillgångar som anges i 6 § 12 och 13.

Grupper av emittenter eller låntagare med inbördes anknytning

18 § En försäkringsförening ska, när den tillämpar 14 § 2–4, tillämpa begränsningarna på motsvarande sätt för grupper av emittenter eller låntagare med inbördes anknytning. Föreningen ska vid tillämpningen beakta de tillgångar som tillhör ett dotterföretag enligt 7 §, som om tillgångarna hade ägts direkt av försäkringsföreningen, och jämföra förlagsbevis och förlagsandelsbevis med tillgångar som anges i 6 § 12 och 13.

Undantag

19 § En försäkringsförening får, efter medgivande från Finansinspektionen, beviljas tillfälligt undantag från de begränsningar som anges i 14 och 16 §§.

6 kap. Kapitalbas och schablonmässigt kapitalkrav

Kapitalbas

Tillräcklig kapitalbas

1 § En försäkringsförening ska vid varje tidpunkt ha en tillräcklig kapitalbas, som täcker det schablonmässiga kapitalkravet som beräknas enligt 3 §.

Kapitalbasens sammansättning

2 § En försäkringsförenings kapitalbas får omfatta följande poster:

1. eget kapital med avdrag för immateriella tillgångar,

2. obeskattade reserver, och

3. övervärden i tillgångar.

Föreningen får, efter medgivande av Finansinspektionen, ta med andra poster i kapitalbasen eller dra av andra poster från kapitalbasen än de som anges i första stycket.

Övervärden i tillgångar enligt första stycket 3 får ingå i föreningens kapitalbas, endast om detta värde framgår av föreningens årsredovisning.

Schablonmässigt kapitalkrav

3 § En försäkringsförening ska för sin verksamhet beräkna ett schablonmässigt kapitalkrav, som utgör 5 procent av föreningens försäkringstekniska avsättningar, definierade enligt 4 kap.

7 kap. Styrning av en försäkringsförening

Styrning

1 § Bestämmelser om styrning av vissa försäkringsföreningar finns i 1 kap. 19 e § första stycket 4 och andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Allmänna råd

En försäkringsförening bör fastställa en strategi och mål för den verksamhet som föreningen driver. Föreningen bör även följa upp att strategin följs och att föreningens mål nås.

Väsentliga förändringar som avser verksamhet och organisation bör beslutas av styrelsen.

En försäkringsförening bör i interna regler fastställa en arbetsordning för styrelsen.

En försäkringsförening bör se till att det finns ändamålsenliga system för intern information.

Intern styrning och kontroll

2 § En försäkringsförening ska verka för att en god intern kontroll präglar organisationen och driften av föreningens verksamhet.

Allmänna råd

En försäkringsförening bör genom en god intern kontroll säkerställa en

- ändamålsenlig förvaltning av verksamheten,
- tillförlitlig finansiell rapportering,
- god förmåga att identifiera, mäta, övervaka och hantera sina risker, samt

- god förmåga att följa lagar, förordningar, föreskrifter och andra regler som gäller för verksamheten.

En försäkringsförening kan uppnå en god intern kontroll genom att exempelvis

- ta fram ändamålsenliga interna regler,
- fördela ansvar och arbete så att risken för intressekonflikter undviks,
- följa upp verksamheten löpande och se till att det finns interna kontroller som säkerställer en ändamålsenlig förvaltning av verksamheten, en tillförlitlig rapportering, en ändamålsenlig riskhantering och en god regelefterlevnad,
- säkerställa att redovisningen är fullständig och riktig samt att transaktioner rapporteras i tid, och
- säkerställa kontinuitet i verksamheten samt skydda föreningens och kundernas tillgångar.

Hantering och kontroll av risker

3 § En försäkringsförening ska säkerställa att föreningens hantering av risker (riskhantering) och uppföljningen av föreningens risker (riskkontroll) är tillfredsställande.

Allmänna råd

Styrelsen bör fastställa interna regler i fråga om riskhanteringen och riskkontrollen. Det bör löpande säkerställas att dessa regler följs.

Risker som försäkringsföreningen bör hantera och kontrollera är exempelvis

- kredit- och motpartsrisker,
- marknadsrisker (ränte-, valuta- och kursrisker),
- likviditetsrisker,
- försäkringsrisker, och
- operativa risker (risken för förluster till följd av att interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker).

Regelefterlevnad

4 § En försäkringsförening ska säkerställa att föreningen följer de lagar, förordningar, föreskrifter och andra regler som gäller för verksamheten.

Oberoende granskning (Internrevision)

5 § En försäkringsförening ska ha en funktion för internrevision som ska granska och utvärdera den interna kontrollen.

Funktionen för internrevision ska

1. fastställa sina prioriteringar utifrån ett riskbaserat tillvägagångssätt,
2. rapportera resultatet av sina granskningar till föreningens styrelse, och
3. vara oberoende från den verksamhet som granskas.

En sådan mindre försäkringsförening som avses i 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska, i stället för det som anges i första stycket, regelbundet utvärdera om det behövs en oberoende granskning av föreningens interna kontroll. Vid utvärderingen ska föreningen beakta verksamhetens art, omfattning och komplexitet samt dess risker, liksom om det har skett förändringar i verksamheten sedan föregående utvärdering. Om föreningen vid utvärderingen kommer fram till att det finns behov av en oberoende granskning ska föreningen säkerställa att en sådan granskning görs. Den oberoende granskningen ska uppfylla kraven i andra stycket 2 och 3.

Uppdragsavtal

6 § En försäkringsförening får uppdra åt någon utanför föreningen att utföra delar av verksamheten. Föreningen ansvarar dock alltid för den verksamhet som har lagts ut.

7 § En försäkringsförening som lägger ut delar av verksamheten till en uppdragstagare utanför föreningen ska upprätta ett skriftligt uppdragsavtal som reglerar parternas rättigheter och skyldigheter i fråga om den utlagda verksamheten.

8 § En försäkringsförening som lägger ut delar av verksamheten till en uppdragstagare utanför föreningen, ska säkerställa att Finansinspektionen även i fortsättningen kan utöva en effektiv tillsyn över föreningen, samt att föreningens skyldigheter mot Finansinspektionen eller föreningens försäkringstagare och andra ersättningsberättigade inte åsidosätts.

Om en förening avser att lägga ut en central del av den tillståndspliktiga verksamheten ska föreningen anmäla detta i förväg till Finansinspektionen.

Allmänna råd

När föreningen lägger ut verksamhet till en uppdragstagare bör den säkerställa att

- risker hanteras ändamålsenligt i den utlagda verksamheten,
- det finns ändamålsenliga övervakningsrutiner för den utlagda verksamheten,
- uppdragstagaren skyddar konfidentiell information både när det gäller föreningen och dess medlemmar, och

- det upprättas strategier för hur uppdraget ska kunna avslutas och verksamheten återtas till föreningen utan betydande störning av viktig verksamhet hos föreningen.

9 § En sådan mindre försäkringsförening som avses i 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska informera Finansinspektionen om den har lagt ut en central del av den tillståndspliktiga verksamheten i samband med den årliga rapporteringen enligt 9 kap. 1 §.

8 kap. Försäkringsteknisk utredning

Allmänt

1 § En försäkringsförening ska upprätta och lämna in en försäkringsteknisk utredning av föreningens ekonomiska ställning till Finansinspektionen. Utredningen ska

- lämnas in före september månads slut året efter det att föreningen har beviljats tillstånd och därefter minst vart tredje år före september månads slut, och
- baseras på föreningens ekonomiska ställning per den 31 december året innan utredningen upprättades.

Föreningen ska även i andra fall upprätta och lämna in en sådan utredning om Finansinspektionen begär det.

Första stycket gäller inte för en sådan mindre försäkringsförening som avses i 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043). En sådan förening behöver bara upprätta och lämna in en försäkringsteknisk utredning om Finansinspektionen begär det, eller när föreningen avser att genom särskilda enskilda beslut höja beloppen för någon eller några av de försäkringsförmåner som erbjuds.

2 § En försäkringsförenings försäkringstekniska utredning ska genomföras av en person som

- har de kunskaper och erfarenheter i försäkrings- och finansmatematik som är lämpliga med hänsyn till arten och omfattningen av samt komplexiteten hos riskerna i föreningens verksamhet, eller
- av Finansinspektionen har förklarats behörig att genomföra utredningen.

Utredningens innehåll

Försäkringsgrenar

3 § En försäkringsförening med flera försäkringsgrenar eller flera olika slags försäkringsförmåner, ska i den försäkringstekniska utredningen behandla varje sådan gren eller förmån var för sig.

Försäkringsförmåner

4 § En försäkringsförening ska i den försäkringstekniska utredningen beskriva de försäkringsförmåner som erbjuds försäkringstagare och andra ersättningsberättigade.

Försäkringstekniska avsättningar

5 § En försäkringsförening ska i den försäkringstekniska utredningen, före summering och avdrag, ange försäkringstekniska avsättningar i separata delar som är relevanta för verksamheten. Delarna ska vara specificerade på kapitalvärden för

- framtida försäkringsutfästelser,
- försäkringar som är under periodisk utbetalning,
- framtida förvaltningskostnader, och
- framtida premier och avgifter.

En försäkringsförening ska därutöver ange antaganden för försäkringsrisk (dödlighet, sjuklighet eller andra riskantaganden), driftskostnader och framtida avkastningsskatt.

För en försäkringsförening som har undantag enligt 1 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ska kapitalvärdena baseras på Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:27) om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har undantag. För de föreningar som inte har undantag baseras kapitalvärdena på Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag.

Överskott

6 § En försäkringsförening ska för varje försäkringsgren eller försäkringsförmån, i den försäkringstekniska utredningen, ange aktuellt ekonomiskt överskott och, om det är tillämpligt för föreningens verksamhet, förhållandet mellan föreningens tillgångar och dess åtaganden inklusive fördelat återbäringskapital (konsolideringsnivå).

Allmänna råd

Föreningen bör i den försäkringstekniska utredningen ange om aktuellt ekonomiskt överskott föreslås påverka föreningens olika förmåner, inklusive återbärning. Om ett sådant förslag lämnas bör föreningen beakta hur konsolideringsnivån påverkas av förslaget.

Referenser till kontributionsprincipen

7 § En livförsäkringsförening ska i den försäkringstekniska utredningen beskriva hur föreningen tillämpar 13 kap. 23 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) (kontributionsprincipen), baserat på förmånernas utformning enligt försäkringsavtalet eller föreningens stadgar. I utredningen ska föreningen referera till gällande försäkringsavtal eller till föreningens stadgar.

Stadgeändring

8 § En försäkringsförening ska i den försäkringstekniska utredningen ange om det sedan föreningen senast skickade in en utredning till Finansinspektionen, har skett någon stadgeändring som har betydelse för det som anges och de slutsatser som dras i den nu aktuella utredningen. Föreningen ska särskilt ange vilka effekter en sådan stadgeändring bedöms ha.

9 kap. Rapportering

1 § En försäkringsförening ska varje år lämna de uppgifter som framgår av *bilaga 1* till Finansinspektionen.

Anvisningar till de uppgifter som ska lämnas finns i *bilaga 2*.

2 § Uppgifterna enligt 1 § ska lämnas till Finansinspektionen via e-post eller post senast den 15 maj. Uppgifterna ska avse förhållanden per den 31 december.

3 § En försäkringsförening ska så snart som möjligt lämna in en ny rapport med korrigerade uppgifter till Finansinspektionen, om de uppgifter som föreningen har lämnat in innehåller fel.

4 § Finansinspektionen kan efter ansökan från en försäkringsförening besluta om att helt eller delvis undanta föreningen från kravet att lämna uppgifter enligt 1 §, om det finns särskilda skäl.

10 kap. Åtgärdsplan om kapitalkravet inte uppfylls

1 § Bestämmelser om en försäkringsförenings skyldighet att upprätta en åtgärdsplan finns i 18 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Innehållet i åtgärdsplanen

2 § En försäkringsförenings åtgärdsplan ska innehålla uppgifter om föreningens ekonomiska situation vid tidpunkten för planens upprättande och en beskrivning av de åtgärder som föreningen avser att vidta för att åter uppfylla det schablonmässiga kapitalkravet.

En åtgärdsplan ska även innehålla uppgifter och prognoser om

1. driftskostnader, särskilt löpande kostnader och provisioner,
2. intäkter och kostnader för direkt försäkring samt för avgiven återförsäkring,
3. balansräkning, och
4. tillgångar som innehas för att täcka försäkringstekniska avsättningar och för att uppfylla det schablonmässiga kapitalkravet.

11 kap. Avgifter för återköp och överföring

1 § Bestämmelser om återköp och överföring finns i 4 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043).

2 § En försäkringsförening får, när den beräknar direkta kostnader för administrativ hantering av återköp eller överföringar enligt 4 kap. 17 c § försäkringsrörelselagen (2010:2043), beakta följande kostnader om de avser åtgärder som utförs för att uppfylla en begäran om återköp eller överföring:

1. personalkostnader,
2. kostnader för utskrifter, porto och digitala utskick, samt
3. datakostnader.

Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 november 2020.

ERIK THEDÉEN

Nanny Hiort

INSTITUT

HANDLÄGGARE

TELEFONNUMMER

ÅR

Diarienummer: XXXX:XXXX

INSTITUTNUMMER

ORG.NUMMER

Försäkringsföreningar med undantag

Belopp anges i kronor

A. Uppgifter för försäkringsföreningar med undantag – år

KAPITALBAS

A1 Eget kapital

A2 Obeskattade reserver

A3 Årets resultat

A4 Övervärden i tillgångar

A5 Övriga poster efter medgivande av Finansinspektionen

A6 Summa kapitalbas före avdragsposter (A1:A5)

A6 =

Avdragsposter

A7a Immateriella poster i balansräkningen

A7b Avdragsposter efter medgivande av Finansinspektionen

A8 Summa kapitalbas (A6-(A7a+A7b))

A8 =

SCHABLONMÄSSIGT KAPITALKRAV

A9 Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)

A10 Schablonmässigt kapitalkrav (A9 x 0,05)

A10 =

A11 Över- eller underskott (A8-A10)

A11 =

UPPGIFTER OM TILLGÅNGAR

A12 Byggnader och mark

A13 Aktier och andelar

A14 Obligationer och räntebärande värdepapper

A15 Övriga placeringstillgångar

A16 Övriga tillgångar

A17 Summa tillgångar (A12:A16)

UPPGIFTER OM ANTAL FÖRSÄKRINGSTAGARE OCH ANDRA ERSÄTTNINGSBERÄTTIGADE

A18 Försäkringstagare och andra ersättningsberättigade vid årets början

A19 Inträden under året

A20 Utträden på grund av dödsfall

A21 Utträden på grund av annullation

A22 Övriga förändringar (+/-)

A23 Försäkringstagare och andra ersättningsberättigade vid årets slut

A24 därav med periodisk utbetalning av pension eller sjukersättning

A25

KOMMENTAR (max 800 tecken)

Anvisningar till blankett Försäkringsföreningar med undantag

Samtliga belopp ska anges i kronor utan decimal. Beloppen får avrundas till närmaste tusental och då anges hundratal med tre nollor.

Kapitalbas

Under denna post anger föreningen de poster som ingår i kapitalbasen och som inte behöver medgivande av Finansinspektionen. Posterna som redovisas är Eget kapital (A1), Obeskattade reserver (A2), Årets resultat (A3) och Övervärden i tillgångar (A4).

A7a Immateriella tillgångar

Posten avser sådana avdrag för tillgångar som föreningen har redovisat som immateriella tillgångar.

Poster som behöver medgivande av Finansinspektionen

Under posterna Övriga poster efter medgivande av Finansinspektionen (A5) eller Avdrag efter medgivande av Finansinspektionen (A7a) anges de poster som föreningen i ett enskilt fall har fått godkänt av Finansinspektionen för att ingå i föreningens kapitalbas. Om flera poster har godkänts så summeras dessa för respektive post.

Schablonmässigt kapitalkrav

A9 Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)

Under denna post redovisas föreningens försäkringstekniska avsättningar som har beräknats för att täcka föreningens åtaganden med anledning av ingångna försäkringsavtal.

A10 Schablonmässigt kapitalkrav

Under denna post redovisas beräkningen av det schablonmässiga kapitalkravet. Posten räknas med automatik fram om uppgifterna fylls i Finansinspektionens Excelformulär. Alternativt ska uppgiften i post A9 multipliceras med 5 procent.

A11 Över-/underskott

Posten räknas med automatik fram om uppgifterna lämnas i Finansinspektionens Excelformulär och visar då om företaget har ett kapitalkrav med över- eller underskott i förhållande till kapitalbasen. Alternativt ska uppgiften i post A8 dras av mot den i A10.

Uppgifter om tillgångar

A12 Byggnader och mark

Redovisa innehav av fastigheter, tomträtter och byggnader.

A13 Aktier och andelar

Redovisa innehav av aktier och av värdepappersfonder som övervägande investerar i aktier.

A14 Obligationer och räntebärande värdepapper

Redovisa obligationer och räntebärande värdepapper. Det inkluderar även penningmarknadsinstrument, aktieindexobligationer, förlagsbevis och konverteringslån samt värdepappersfonder som utgörs av korta och långa räntefonder.

A15 Övriga placeringstillgångar

Redovisa de övriga placeringstillgångar (investeringar) som inte redovisas under A12–A14.

A16 Övriga tillgångar

Redovisa de övriga tillgångar som inte klassas som placeringstillgångar, till exempel kassa eller banktillgodohavanden, fordringar samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

A17 Summa tillgångar

Summan ska överensstämma med föreningens balansräkning.

Posten räknar automatiskt fram en summa av tillgångarna om uppgifterna lämnas i Finansinspektionens Excelformulär. Alternativt ska uppgifterna i A12–A16 summeras.

Uppgifter om försäkringstagare och andra ersättningsberättigade

Redovisa antalet försäkringstagare och andra ersättningsberättigade som fanns vid årets början. Redovisa sedan vilka förändringar som har skett under året samt antalet försäkringstagare och andra ersättningsberättigade vid årets slut. Endast för post A22 behöver minustecken anges om det är en negativ förändring.

A18 respektive A23 Försäkringstagare och andra ersättningsberättigade vid årets början respektive slut

Antalsuppgift vid föregående års slut ska överensstämma med antalsuppgift vid årets början. Med ”andra ersättningsberättigade” avses de anhöriga till avlidna försäkringstagare som får efterlevandepension.

A21 Utträden på grund av annulation

Med ”annulation” avses de försäkringstagare som antingen via återköp eller på annat sätt har avslutat sin försäkring. Vid dödsfall ska dock i stället antalsuppgift anges i post A20.

A22 Övriga förändringar (+/-)

Här anges till exempel nya ersättningsberättigade som har tillkommit på grund av försäkringstagares dödsfall eller korrigering av lämnade uppgifter för tidigare år.

A24 därav med periodisk utbetalning av pension eller sjukersättning

Här anges det antal som vid årets slut får periodisk ersättning i form av ålderspension, efterlevandepension eller sjukersättning.

A25 Kommentarer

Här anges med högst 800 tecken de kommentarer som föreningen vill göra i anslutning till redovisningen.

Mindre försäkringsförening som avses i 1 kap. 19 d § andra stycket försäkringsrörelselagen (2010:2043), lämnar under denna del information om de

Bilaga 2

FFFS 2020:13

centrala delar av den tillståndspliktiga verksamheten som föreningen har lagt ut till en uppdragstagare utanför föreningen.